

Землякі прэзыдэнтаў: пропуск з “гразі ў князі”

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу выбралі сабе кіраўніцтва. Старшынём новага парлямэнту стаў колішні старшыня Віцебскага аблвыканкаму Уладзімер Андрэйчанка. Ён у сваю чаргу прапанаваў сабе ў намесьнікі Валерыя Іванова — ніжэйшага рангам вэртыкальна, які дасюль кіраваў Шклоўскім райвыканкамам. Такім чынам Іванову папоўніў магілёўска-шклоўскае зямляцтва, якое асела ў Менску пасля прыходу да ўлады Аляксандра Лукашэнкі. Якія дывідэнды дае статус земляка прэзыдэнта? Якія якасьці трэба мець, каб атрымаць штуршок да скачка па кар’ернай лесьвіцы?

Пасьля перамогі Аляксандра Лукашэнкі на прэзыдэнцкіх выбарах 1994 году пакаваць чамаданы ў сталіцу пачалі землякі-паплечнікі, якія дагэтуль бачылі Менск у найлепшым выпадку ў часе камандзіровак ці шопінгу па Камароўцы. Аднак за некалькі гадоў менавіта яны апанавалі цэнтральны апарат, амаль паўтара дзясятка гадоў робячы надвор’е на палітычным небасхіле Беларусі.

Сьпіс нараджэнцаў Магілёўшчыны, якія прыехалі заваёўваць Менск у якасьці “ліміты”, але пакінулі адметны сьлед у гісторыі краіны, надзвычай шырокі. Многія зь іх цяпер не ў фаворы, аднак іх запатрабаванасьць на пэўным этапе была абсалютна адраснай. У адной асобе выкладчык геаграфіі ў шклоўскай школе і міліцыянт Уладзімер Канаплёў за некалькі гадоў перакваліфікаваўся ў старшыню Палаты прадстаўнікоў. Алег Бажэлка з паса-

ды пракурора Шклова ўзьляцеў у крэсла генэральнага пракурора Беларусі. Надзея Ермакова, кіраўніца шклоўскіх аддзяленьняў Дзяржбанку СССР і філіі “Белаграпрамбанку”, узначаліла “Беларусбанк”. Мэр Менску Міхаіл Паўлаў таксама чалавек у сталіцы не выпадковы, ён — зямляк прэзыдэнта.

Аднак Шклоў занадта малы, каб забясьпечыць кадрамі ўсе дзяржаўныя ўстановы. Неўзабаве пачалася сэлекцыя ў іншых гарадох Магілёўшчыны. Усёмагутным прэзыдэнцкім “заўгасам” стаў Іван Ціцянкоў, які да абраньня дэпутатам Вярхоўнага Савету прайшоў на Магілёўшчыне амаль аналягічны з Лукашэнкам аграрны шлях — ад заатэхніка і дырэктара саўгасу да партыйнай працы ў Краснапольлі. На пасаду кіраўніка Адміністрацыі прэзыдэнта быў прызначаны Леанід Сініцын — колішні інструктар сэктару Магілёўскага абкаму КПБ. З Бабруйска ў 1996 годзе на пасаду старшыні Цэнтравыбаркаму мабілізаваная загадыца юрыдычнай службы райвыканкаму Лідзія Ярмошына. Васіль Даўгалёў перакачаваў праз кантрольныя структуры ў дыпляматы з магілёўскага “Хімвалакна”. З магілёўскіх СМІ пачалі імклівы кар’ерны рост Рыгор Кісель (з рэдактара “Магілёўскіх ведамасцяў”) і Ягор Рыбакоў (з абласнога тэлебачаньня). Праўда, экс-кіраўнік Нацыянальнай тэлерадыёкампаніі Рыбакоў вярнуўся на радзіму арыштантам — адбывае цяпер пакараньне ў Шклоўскай калёніі. З пасады рэктара Магілёўскага дзяржунівэрсытэту

ўзьляцеў да міністра адукацыі Аляксандар Радзькоў... Канца-краю гэтаму сьпісу практычна не відаць, а днямі ён пашырыўся дзякуючы шклоўскаму вэртыкальніку Валерыю Іванову — навасьпечанаму намесьніку старшыні Палаты прадстаўнікоў.

Зрэшты, як кажа нараджэнка Беларусі, адна зь яскравых асобаў расейскай палітыкі Валерыя Навадворская, сытуацыя зь зямляцтвам у абедзьвюх краінах вельмі падобная: у Беларусі ўладараць магілёўскія, у Расеі — піцёрскія:

“Калі б людзі яшчэ былі прыстойныя, то ня так страшна. Але яны цягнуць ня столькі субутэльнікаў, колькі хаўрусьнікаў. Толькі Пуцін цягне ня шклоўскіх, ён цягне піцёрскіх. Аднак ня піцёрскіх дысыдэнтаў, ці ня так? І ня піцёрскую інтэлігенцыю. А такіх, як ён — альбо чэкістаў кшталту Чаркезава, альбо прагматыкаў, якія гатовыя працаваць на каго заўгодна, хоць на самога д’ябла, як Кудрын. Так і Лукашэнка. Ён робіць выбар зусім не на прыхільнікаў незалежнасьці, не на інтэлігенцыю, не на дэмакратаў, а на такіх, як ён, дробных калгасных маньякаў. Гэта натуральна: чалавек падбірае сабе банду,

(Заканчэньне на ст. 2)

Землякі прэзідэнтаў: пропуск з “гразі ў князі”

(Заканчэнне. Пач. на ст. 1)

усё робіцца па крымінальным прынце. Паколькі да абрання на гэтую пасаду ён, відавочна, быў у “маліне” старшыняў калгасаў (гэтаксам я як Пуцін быў у чэкіскай “маліне”), то “маліну” ён цягне за сабой, каб мець яе пад рукой. “Маліне” ён давярае. Там у іх існуюць пэўныя правілы паводзінаў, і яны лічыць, што гэтыя не падвядуць. Як Лукашэнка, так і Пуцін”.

Кланавасць у палітыцы — звыклая рэч для Сярэдняй Азіі ці Закаўказзя. Прадстаўнікі кланаў прыбіраюць да рук цэлыя галіны эканомікі, умацоўваючы сваю фінансавую магутнасць. Так, у Казахстане кланы сфармаваныя на падставе родаплемянных сувязяў. У Азербайджане, як і ва Ўзбэкістане, кланы склаліся па тэрытарыяльнай прыкмеце. Праўда, у Азербайджане гэта супадае з паняццем “зямляцтва”, і іншыя нацыянальнасці ня могуць быць у азербайджанскім клане. А вось у ташкенцкую ці самаркандскую палітычна-фінансавую групоўку ўваходзяць прадстаўнікі розных рэгіёнаў, што ўзмацняе іх кантроль над сытуацыяй. Апроч таго, ва Ўзбэкістане, Таджыкістане і Туркмэністане спрацоўваюць іншыя важныя фактары — сваяцкія сувязі, сяброўскія адносіны і г.д.

**Ігар Карней
Радые Свабода**

WWW.SVABODA.ORG -
інтэрнэт-сайт беларускай
рэдакцыі «Радые Свабода»

Андрейченко и Иванов глазами соперников

Григорий Костусев и Валерий Иванов в Вишове

Спикером и вице-спикером Палаты представителей четвертого созыва стали двое бывших чиновников президентской “вертикали”. Председатель нижней палаты Владимир Андрейченко до этого 14 лет руководил Витебской областью, а его заместитель Валерий Иванов более четырех лет возглавлял малую родину президента – Шкловский район. Любопытно, что на выборах обоим парламентариям противостояли кандидаты от Партии БНФ – Григорий Костусев и Ярослав Берникович. “Мы” решили выяснить, чего они хотели бы пожелать своим бывшим конкурентам на новых должностях.

“Если вы помните, **Владимир Андрейченко** уже был депутатом Верховного Совета. И тогда, насколько я знаю, он был одним из самых молчаливых депутатов. Так вот? я ему советую хотя бы сейчас, уже почти на пенсии, набраться смелости и отстаивать свою точку зрения по важным экономическим и социально-политическим проблемам, - сказал в интервью сайту “Мы” экс-кандидат в депутаты по Глубокскому избирательному округу №22 **Ярослав Берникович**.

Политик отметил, что таких “грязных выборов”, как последняя кампания, ему видеть не приходилось.

“Административный ресурс был задействован на 100%. За Андрейченко агитировали три районные газеты. Каждый день он то открывал детский дом, то подключал газ, то проводил селекторное совещание. Но самое неприятное, что нынешний спикер даже не удосужился собрать команду, способную разнести листовки в его поддержку. За Андрейченко это сделали почтальоны. Листовки просто вкладывались в газеты и разносились по домам”, - рассказал Берникович.

На прошлых парламентских выборах активист Партии БНФ сражался за депутатский мандат с нынешним заместителем госсекретаря Союзного государства **Василием Хролом**.

(Заканчэнне на ст. 3)

Андрейченко и Иванов глазами соперников

(Заканчэнне. Пач. на ст. 2)

“Сейчас я вспоминаю те выборы как образец демократичности”, - с иронией говорит Берникович.

В связи с этим экс-кандидат в депутаты желает спикеру Андрейченко, добиться в парламенте того, чтобы все принятые Национальным собранием законы реализовывались на практике.

“Плохие это законы или хорошие - это уже другой вопрос. Главное, что перед Законом все должны быть равны. А то надоел творящийся, особенно на местах, беспредел”, - советовал Берникович.

По итогам голосования Андрейченко набрал 85,9% голосов, а Берникович - 5,5%.

Соперник **Валерия Иванова** по Шкловскому избирательному округу №90 **Григорий Костусев** решил дать вице-спикеру два совета.

“В Шкловском районе хорошо помнят о том, что Валерий Иванов два последних созыва избирался членом Совета Республики. И он голосовал за отмену льгот. Я ему советую восстановить справедливость и принять закон о возвращении социальных гарантий”, - сказал Костусев.

По словам активиста Партии БНФ, этот вопрос очень волнует избирателей, и был самым неудобным для Иванова во время избирательной кампании.

“Я вспоминаю, как на встрече в совхозе “Городец” он так обиделся на избирателей, задававших неприятные вопросы, что вспылал и призвал их голосовать за своего соперника”, - вспоминает Костусев.

Второе, на чем следовало бы сосредоточить свои усилия вице-спикеру, по мнению оппозиционера, - сохранение действующего пенсионного возраста: 55 лет для женщин и 60 - для мужчин.

“Люди часто задавали ему и этот вопрос. И бывший глава райисполкома признавал, что эта проблема активно обсуждается в Совете Республики. И даже лично выступал за повышение пенсионного возраста. Я надеюсь, что его позиция по этому вопросу изменится. И он не допустит принятия таких изменений в пенсионное законодательство” - сказал Костусев.

При этом оппозиционер вспомнил, что именно в Шкловском районе произошел самый громкий скандал избирательного законодательства.

Во время досрочного голосования на избирательном участке в деревне Гавяды Шкловского района был обнаружен “забытый участок”, на котором не было не только избирателей, но и членов комиссии. Урны для голосования не были опечатаны и не охранялись, как этого требует законодательство. По данному факту Костусев обратился в прокуратуру, но та не обнаружила нарушений законодательства, которые могли повлиять на результаты голосования.

По итогам голосования Иванов набрал 86,8% голосов, а его конкурент Костусев - 5,9%.

Александр КУТИЦКИЙ

Власть назначила депутатов. Сейчас собирается назначить и «ОППОЗИЦИЮ»

Страна уже привыкла к тому, что из года в год 12 лет подряд депутатов у нас не выбирают, а назначают. Дело привычное. В Красном доме решили разбавить это скучное единообразие.

Если в Палате представителей нет оппозиции, то ведь ее можно назначить. А то как-то нехорошо получается. Ведь именем самого **Александра Григорьевича** обещали послать и политикам из **Брюсселя** пропустить в Палату нескольких оппозиционеров. Да вот только избиратель взял да и проголосовал за демократов, чем и перепутал все карты. Пустить **28 сентября** наблюдателей к содержимому избирательных урн значило публично продемонстрировать отсутствие поддержки большинства избирателей. На это **Красный дом** пойти никак не мог. И не пошел. Но на душе все равно как-то нехорошо получилось с этими послами и чиновниками из **Брюсселя**.

Вот руководитель **администрации Лукашенко Владимир Макей** и решил исправить ситуацию. Высокопоставленный чиновник озадачен изучением биографии **110 назначенных депутатов**. Идет поиск кандидатов в «конструктивную парламентскую оппозицию». Задача, надо признать, не из легких. Ведь первоначальный отбор велся по совершенно другим критериям.

Грамадства

Прадстаўніца “Amnesty International” наведала Бялыніцкі раён

Напрыканцы кастрычніка вёску Вялікая Машчаница Бялыніцкага раёна наведала прадстаўніца міжнароднай праваабарончай арганізацыі “Amnesty International” (“Міжнародная амністыя”) у Беларусі Хізер Макгілл. Сусветна вядомая арганізацыя “Міжнародная амністыя” аб’ядноўвае ў сваіх шэрагах больш за дзвюх мільёнаў чалавек, актыўна займаецца праваабарончай дзейнасцю ў большасці краін свету. Адным з асноўных накірункаў дзейнасці арганізацыі з’яўляецца барацьба за адмену смяротнага пакарання. Штаб-кватэра “Міжнароднай амністыі” знаходзіцца ў сталіцы Вялікабрытаніі Лондане.

У вёсцы Вялікая Машчаница адбылася сустрэча Хізер Макгілл з былымі абвінавачанымі ў забойстве сям’і з шасці чалавек і іх роднымі. Нагадаю, што ў ноч на 1 чэрвеня 2005 года ў вёсцы Вялікая Машчаница Бялыніцкага раёна была забіта сям’я з шасці чалавек, у тым ліку двое маленькіх дзяцей. Праз дзень былі затрымана пяцёра маладых людзей ва ўзросце ад 18 да 24 гадоў з гэтай жа вёскі, ім неўзабаве было прад’яўлена абвінавачванне ў забойстве. Расследванне па справе цягнулася амаль паўтары гады, пасля адзінаццаці месяцаў у Магілёўскім абласным судзе пад старшынствам суддзі Міхаіла Мельнікава ішоў судовы працэс. Па выніках судовага разгляду пракурор патрабаваў для двух падзраваных выключную меру пакарання – растрэл, для трох

іншых – пажыццёвае зняволенне.

Аднак 2 лістапада 2007 года судовая калегія Магілёўскага абласнога суда ўсім пецярым хлопцам у сувязі з недаказанасцю віны вынесла апраўдальны прысуд. Адзін з падсудных – Аляксандр Клепча – быў вызвалены з пад варты ў зале суда, астатнія чацвёра былі пакараныя тэрмінамі зняволення ад 4 да 10 гадоў 2 месяцаў за іншыя злачынствы: крадзяжы, сэксуальныя дачыненні з непаўнагадовымі, спробу згвалтавання, хуліганства. Пазней адбылося паседжанне Вярхоўнага суда Рэспублікі Беларусь, які пакінуў прысуд Магілёўскага абласнога суда без змен.

Зараз на волі знаходзяцца ўжо чатыры з былых абвінавачаных па “Машчаницкай справе”: Генадзь Салаўёў і Сяргей Юшкевіч былі вызвалены па амністыі напрыканцы траўня 2008 года, Мікалай Ракуцін быў вызвалены ўмоўна – датэрмінова з Вейнянскай калоніі 26 верасня.

Сустрэча Хізер Макгілл з хлопцамі, якія абвінавачваліся ў забойстве і якія знаходзіліся на валасок ад растрэлу і пажыццёвага зняволення, працягвалася больш за тры гадзіны. Хлопцы расказалі пра здзіку і знявагі, якія ім давалася перажыць пад час затрымання і знаходжання пад арыштам. Слухаючы некаторыя жудасныя рэчы, нават не верылася, што такое магчыма ў еўрапейскай краіне ў 21 стагоддзі. Пра тое, што ім давалася перажыць, распавялі таксама маці былых абвінавачаных і

бабуля Паўла Паўлючанкі, які працягвае знаходзіцца пад арыштам.

Хізер Макгілл расказала прысутным пра праваабарончую дзейнасць, якой займаецца “Міжнародная амністыя” у розных краінах свету і, у прыватнасці, у Беларусі. Яна паведаміла, што “Amnesty International” абавязкова будзе дабівацца адмены смяротнага пакарання ў Рэспубліцы Беларусь, бо гэта адзіная краіна Еўропы, дзе такое пакаранне існуе. Прыклад людзей, якія ледзь не былі пакараны смерцю за злачынства, якое яны не здзяйснялі, вельмі дапаможа “Міжнароднай амністыі” у гэтай барацьбе.

Сустрэча Хізер Макгілл з былымі абвінавачанымі па “Машчаницкай справе” была арганізавана пры дапамозе рэдактара газеты “Паходня” Барыса Вярвіча.

Іван Барысаў

Аб’ява

Да увагі бялынічан, якія маюць патрэбу ў юрыдычнай дапамозе ці кансультацыі.

Адрас грамадскай прыёмнай Рэспубліканскага ГА “Беларускі Хельсінскі Камітэт” і ГА “Магілёўскі Праваабарончы Цэнтр”:

Магілёў 212001, завулак Крупскай, 5.

Тэлефон: 8-0296-316610
 Электронны адрас: kravshenkomg@mail.ru

Сайт у інтэрнэце: www.mrc.tu1.ru

Грамадства

Пройти через ад

Про этих людей надо снимать кино. Хотя они, конечно, не герои, а скорее антигерои, но пережить суд, на котором прокурор требует, чтобы тебя приговорили к расстрелу, дано не каждому.

В деревню Большая Мощаница Бельничского района — ту самую, где несколько лет назад было совершенно самое массовое убийство последних лет: шести человек, двое из которых — дети, начинают возвращаться те, кого обвиняли в этом страшном преступлении. Слушания дела были закрытыми, потому о подробностях известно обрывочно, но главное — известно: прокурор посчитал вину «преступников», задержанных по горячим следам, полностью доказанной и попросил приговорить одних к расстрелу, других — к пожизненному заключению. Однако суд полностью оправдал обвиняемых в этом страшном убийстве. Несмотря даже на признательные показания, которые следствие из них выбило, и которыми прикрывалось как царицей доказательств.

Вы представляете, что должны были делать с людьми, чтобы они подписали признания в столь кровавом преступлении? Чтобы взяли на себя шесть трупов, в том числе детей четырех и десяти лет, которые, вероятно, в ужасе убежали от страшной резни, потому что их нашли не в доме, а во дворе, с десятками резаных ран на тельце?..

Честно говоря, я даже боюсь думать, что это были за столь «эффективные» методы следствия. Но если бы я снимала кино, то попросила бы тех, кто уже вышел на свободу, рассказать обо всем подробно, в

деталях, просто по минутам. Чтобы все эти рассказы сохранились для истории. Попросила бы не упускать ничего: рассказать, как выглядели следователи, что они говорили друг другу, с кем советовались, каким тоном разговаривали с женой по мобильнику. Я хочу понять, люди ли это? Они хладнокровно подвели под расстрел шесть человек, надиктовывая лживые признательные показания, а, приходя домой, гладили по головке дочурку, проверяли уроки у сына, целовали в щечку жену, мурлыкали с тещей... Кто они после этого?

В день обнаружения трупов в Большую Мощаницу лично приезжал прокурор Могилевской области. Сразу же была сформирована следственная группа из сотрудников Могилевского областного УВД, министерства внутренних дел, республиканской и районной прокуратур. Буквально через день было объявлено о задержании шести человек в возрасте от 18 до 23 лет. Об успешном расследовании преступления общественности доложил начальник уголовного розыска МВД полковник Виктор Красниченко. Он гордо рассказал, что следствие начало работу утром, а к вечеру уже установило и задержало преступников. «Сейчас идет фиксирование материалов, их закрепление следственным путем», — цитировала слова полковника пресс-служба МВД. Думал ли Красниченко, что своим «фиксированием» и «закреплением» подводит под расстрел 18-летних, вчерашних школьников, о которых в деревне, в принципе, плохо не отзывались? Ну, собирались, ну, выпивали, ну, иногда дра-

лись... Так две трети страны можно подозревать в чем угодно, исходя из подобных проступков! Неужели ничего странного не увидел в материалах дела тогдашний генеральный прокурор, а ныне председатель Конституционного суда Петр Миклашевич, когда комментировал журналистам начавшийся судебный процесс. Нет! Он, опытный юрист, гордо рассказывал, что несмотря на отсутствие свидетелей, виновные найдены, дело раскрыто!

Наконец, чем думал министр внутренних дел Владимир Наумов, вешая все новые звезды на погоны руководству Бельничского РУВД? И почему не отобрал эти звезды, когда в суде было установлено, что дело «слепили» следователи, подобрав в обвиняемые первых попавшихся, и что истинные виновники страшной трагедии по-прежнему не найдены.

Запомните имя судьи — Михаил Павлович Мельников, судья Могилевского областного суда. Это он совершил невероятное, оправдав невиновных, что для нашей системы можно считать гражданским подвигом. Приговор позже подтвердила коллегия Могилевского областного суда и Верховный суд. Не-ви-нов-ны!

Чтобы совсем уж не терять лицо правоохранительной системы, арестованных ребят посадили за то, что трахали (пардон) несовершеннолетних девочек и распивали с ними спиртные напитки. Но это называется «был бы человек, а статья найдется», это не расстрел, это не пожизненное. Александра Клепчу выпустили прямо в зале суда, **(Заканчэнне на ст. 6)**

Пройти через ад

(Заканчэнне. Пач. на ст.5)

Геннадий Соловьев уже вышел из Оршанской колонии, Сергей Юшкевич - из Бобруйской. Вот-вот будут дома и трое других обвиняемых. Нет, я бы все-таки хотела снять про них кино. И устроить показательный просмотр на расширенном заседании Совета безопасности с участием президента. И чтобы каждый, кто «приобщился», вспомнил о чести офицера, о присягах, которые давал, и добровольно написал заявление об отставке.

**Светлана Калинкина,
«Белорусский партизан»**

Рэдакцыйны каментарый

Пры сустрэчах са знаёмымі і незнаёмымі людзьмі – чытачамі газеты “Паходня” - мне даволі часта задаюць пытанні аб ходзе расследвання забойства сям’і з шасці чалавек у вёсцы Вялікая Машчаніца і выказваюць просьбу часцей змяшчаць у газеце матэрыялы аб гэтай нашумелай справе. Выконваем просьбу чытачоў і друкуем артыкул шэф-рэдактара газеты “Народная воля” Святланы Калінкінай, змешчаны на інтэрнэт-сайце “Белорусский партизан”. У якасці дапаўнення магу адзначыць, што абвінавачаныя ў забойстве хлопцы былі не апраўданы поўнасю Магілёўскім абласным судом, а выпушчаны на волю ў сувязі з недаказанасцю віны. Дакладна вядома адно – забойцы да гэтай пары не знойдзены, следства працягваецца. У прыватных гутарках супрацоўнікі следчай групы мне паведамілі, што па адной з асноўных версій у забойстве працягваюць падазравацца ўжо выпушчаныя на волю Ма-

гілёўскім абласным судом хлопцы. Пра тое, як з іх “выбівалі” прызнанні, мы больш падрабязна напісаць не можам, бо пакуль на змяшчэнне матэрыяла ў газеце няма дазволу з боку былых зняволеных. Аднак Мікалай Ракуцін, які вызваліўся з калоніі ў Вейна каля дзвюх месяцаў таму, пагадзіўся прыдаць галоснасці абсалютна дзікі выпадак, які адбыўся на другі дзень пасля яго затрымання. У памяшканні Бялыніцкага РАУС супрацоўнікі міліцыі завялі яго ў кабінет, дзе знаходзіўся былы старшыня Бялыніцкага райвыканкама Аляксандр Ільянаў. Спадар Ільянаў пачаў збіваць 18-гадовага Мікалая Ракуціна, біць яго кнігамі па галаве, становіцца нагой на горла, патрабуючы прызнання ў здзяйсненні забойства. Абсалютна не зразумела, якія адносіны да следства меў Аляксандр Ільянаў, які пазней сам трапіў за kraty, і як гэта дзікае беззаконне маглі дапусціць шматлікія супрацоўнікі МУС і рэспубліканскай пракуратуры, якія тады знаходзіліся ў Бялыніцах.

“Паходня” будзе паведамляць сваім чытачам аб далейшых падрабязнасцях расследвання гэтага жудаснага злачынства.

Барыс Вырвіч

Эканоміка

Беларусы кінуліся скупляць валюту

Насельніцтва Беларусі павялічыла набыццё ў банкаўнай валюты ў студзеневарасні па папярэдніх дадзеных, на 17% у параўнанні з аналагічным перыядам 2007 года.

Набыццё валюты павялічылася да эквівалента 4,36 мільярда даляраў супраць 3,725 мільярда даляраў год таму.

Гісторыя

Шклоў аказаўся старэйшы, чым многія думалі

Па выніках раскопак каля вёскі Стары Шклоў у Шклоўскім раёне горад Шклоў можа «пастарэць» на 400 гадоў, лічыць загадчык кафедры археалогіі і спецыяльных гістарычных дысцыплін Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Аркадзя Куляшова доктар гістарычных навук Ігар Марзалюк.

Шклоў узнік і пэўны час існаваў спачатку на месцы сучаснай вёскі Стары Шклоў, потым на тэрыторыі цяперашняй вёскі Рыжковічы. У пісьмовых крыніцах Шклоў упершыню ўзгадваецца дыпламатам Святарнай Рымскай імперыі Сігізмундам фон Герберштэйнам пад 1526 годам.

У рамках летняй комплекснай экспедыцыі 2008 года з удзелам студэнтаў ВУ і навуковых супрацоўнікаў Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі праводзілася археалагічнае даследаванне абарончых збудаванняў Старога Шклова. «У выніку можна зрабіць выснову, што замкавым умацаваннем у Старым Шклове папярэднічала гарадзішча (старажытнае ўмацаванае пасяленне) V—VII стагоддзяў нашай эры», — паведаміў археолаг.

Паводле яго слоў, ад агароджанага звычайным драўляным плотам пасялення, дзе жылі прадстаўнікі калочынскай археалагічнай культуры плямёнаў жалезнага веку, Стары Шклоў прайшоў шлях да замка з магутнымі драўняна-землянымі ўмацаваннямі ў другой палове X стагоддзя, сказаў вучоны.

Радыеугляродны аналіз попелу з рытуальных вогнішчаў дапаможа ўстанавіць дакладную дату заснавання Старога Шклова

Ведай наших

Канавалаў зноў вызначыўся

Крыху больш за месяц таму на пасаду дырэктара ААТ “Новая Друць” Бялыніцкага раёна быў прызначаны Уладзімір Канавалаў, шырока вядомая ў нашай Магілёўскай вобласці асоба. Ён шмат гадоў працаваў на розных кіруючых пасадах, у тым ліку даволі працяглы час узначальваў Клімавіцкі райвыканкам. Дапрацаваўся да таго, што ў 2005 годзе быў прыгавораны Гомельскім абласным судом да 4 гадоў пазбаўлення волі за перавышэння службовых паўнамоцтваў.

Правеўшы нейкі час у зняволенні ў Шклоўскай калоніі, пасля выхаду на волю Уладзімір Канавалаў крыху папрацаваў у “братняй” Расіі, а потым немаведама за якія заслугі быў прызначаны ды-

рэктарам адной з лепшых (і багацейшых) гаспадарак Бялыніцкага раёна, асноўным уладальнікам акцый якой з’яўляецца Нацыянальны банк РБ.

Пакіраваўшы не так шмат часу, спадар Канавалаў трапіў у непрыемную сітуацыю – папаў у аўтамабільную аварыю каля вёскі Каліноўка Бялыніцкага раёна і сур’ёзна пашкодзіў свой амаль новы службовы аўтамабіль “Пежо – 607”. Над яго аднаўленнем ужо некалькі тыдняў працуюць спецыялісты аўтасервіса. Што ж, усе мы людзі і непрыемнасці здараюцца ў кожнага. Аднак цікава не гэта. Праз нейкі час пасля таго, як здарылася аварыя, ААТ “Новая Друць” прыдбала для свайго

кіраўніка новы джып “Міцубісі – Паджэро”, заплаціўшы за яго вялізныя грошы. І гэта пры тым, што парк легкавых аўтамабіляў ААТ “Новая Друць” з’яўляецца найбольшым у раёне і амаль уся тэхніка новая. Тым больш, што ў гаспадарцы ўжо ёсць адзін джып “Міцубісі – Паджэро”, з моманту набыцця якога не прайшло і двух гадоў.

Добра, што нашы кіраўнікі не забываюць пра сябе – любімых. Ну а эканоміць грошы ва ўмовах надыходзячага фінансавага крызіса, як гэта патрабуе кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка, можна на простых працаўніках і іх заробках.

Сяргей Семяновіч

Улада

Несчастный мальчик

Пацаненок в форме, которому уже отдадут честь седые генералы. Это уже не смешно.

Когда Лукашенко приезжал с младшим сыном Николаем на всякие «Славянские базары» и «Дожинки», это еще можно было стерпеть. Даже когда он поволок сына на Олимпиаду в Пекине, было жалко засыпающего и капризничающего от смены часовых поясов ребенка, но, в принципе, и заботливого папу можно было как-то понять. Но, кажется, Лукашенко просто потерялся в реальности. Когда, прилетев на саммит СНГ, он вышел по трапу самолета к встречающим с четырехлетним ребенком возле колена, рухнула вся Киргизия. Когда вчера он появился на военных учениях с сыном, одетым в специально

сшитый офицерский камуфляж, рухнула вся Беларусь.

Военные учения, на подготовку и организацию которых были затрачены миллионы долларов, превратилась в игру в солдатики для доморощенного крон-принца. Как результат: симпатичный мальчик с грустными глазами стараниями собственного папы становится монстриком, которого начинает ненавидеть вся Беларусь. Коля Лукашенко пока не понимает, чем сегодняшняя «причастность» к принятию важных решений обернется для него в будущем. Но чем думает его папа?

Можно даже не сомневаться, что в окружении Лукашенко просто нет человека, который мог бы сказать ему про-

Светлана Калинкина

стую фразу: так нельзя. Даже не потому, что Коля внебрачный сын, и публичные политики стараются не афишировать такие факты своей биографии.

Так нельзя, потому что на наших глазах любящий папа калечит психику ребенка.

(Заканчэнне на ст. 8)

Несчастный мальчик

Четырехлетний мальчик должен ходить в детский сад, заниматься и развлекаться со своими сверстниками, а не играть с малолетства в игру под названием «большая политика» с седовласыми дедами и президентской охраной. Они, может, и неплохие люди, но каждому возрасту - своя компания.

Так нельзя! Потому что завтра детей, внуков, жен, тещ, любовниц поволокут во власть те, кто рангом ниже. Потому что цепная реакция начинается с самого верха и остановить нашествие этой саранчи не сможет даже самый всемогущий президент. Хотя сегодня ему очень нравится выглядеть царем, самодержцем, всемогущим волшебником в наивных глазах четырехлетнего сына.

Так нельзя! Потому что важные государственные мероприятия лидер страны не может и не должен превращать в забаву для своего малолетнего чада. Это не просто нескромно и непорочно. Это несдержанное и неприкрытое самодурство!

Так нельзя! Потому что это дискредитация государства. (Не Лукашенко лично, а всей

Беларуси). Никто не будет воспринимать серьезно страну, в которой министр обороны командует потешным войском перед мини-главнокомандующим, а министр иностранных дел стоит во фрунт в ожидании, пока «наследник» своими маленькими ножками спустится по трапу самолета. Мне очень запомнилось фото из Бишкека. На нем Сергей Мартынов будто отворачивается от старшего и младшего Лукашенко и умоляюще смотрит в объектив фотокамеры: «Не снимайте!» Сергей Нико-

лаевич, а слабо доложить Лукашенко, что его неудержная любовь к младшему сыну шокирует весь мир?! И не надо стыдливо отводить глаза, глядя на явление миру белорусского правителя с наследником, надо просто объясните Лукашенко, что любовь, как и вера, не бывает демонстративной и публичной.

Несчастный мальчик! Бедная его мама!

Светлана КАЛИНКИНА,
«Белорусский партизан»

Лукашэнка: «Сёння на дзяржаўным тэлебачанні Беларусі ідзе суцэльная хлусня»

«Ведаеце, сродкі масавай інфармацыі павінны быць рознымі. Няхай будуць і дзяржаўнымі, няхай будуць недзяржаўнымі. Але тое, што сёння адбываецца на дзяржаўным тэлебачанні... Вы ж бачыце, што адбываецца: хлусня ідзе, суцэльная хлусня! Я ізноў жа не хачу папракнуць журналістаў, якія там працуюць, яны

проста заціснутыя. Вы ж ведаеце, што сёння распачалі рэарганізацыю дзяржаўнага тэлебачання. Калі ты нядобра надзейны, з табой кантракт не заключаюць. Што гэта за дзікунства? Гэта ж пячорная палітыка ў дзяржаве. Сродкі масавай інфармацыі проста гвалтуюцца. Журналісты баяцца. Яны жа таксама людзі.

Калі я на своей шкуры адчуў гэты ціск і адсутнасць усялякай магчымасці мець вольнае гэтае вакно ў свет, я пераканаўся, што тэлебачанне трэба мець і недзяржаўнае, і дзяржаўнае, і камерцыйнае. І я, будучы прэзідэнтам, калі так здарыцца, ніколі не буду заціскаць гэта».

А. Р. Лукашэнка, 1994 г.